

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE CONCILIIS, ET|| ECCLESIA MILITANTE,|| QVATVOR LIRBRIS||
COMPREHNSA.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

XII. An sit maior auctoritas Concilij, quàm Scripturæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53873](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53873)

tur ab episcopatu, vel sacerdotio. Ita in Nicæno Concilio damnati sunt & in exilium acti sex Episcopi vnâ cum Ario, vt scribit Ruffinus lib. 10. historiæ, cap. 5. In Ephesino Concilio damnatus, & depositus est Nestorius, vt Euagrius testatur lib. 1. cap. 4. In Chalcedonensi, action. 3. depositus est Dioscorus, & action. 4. decem Episcopi Ægyptij iudicantur hæretici, quia nolebant acquiescere decreto prolato action. 3. In Concilio V I. act. 8. & 12. damnatur, & deponitur, & in exilium eiicitur Macharius Patriarcha Antiochenus cum aliquot suis discipulis, & act. 15. damnatur, & deponitur Polychronius Presbyter. At si Concilia ista ante cõfirmationem Pontificis errare potuissent, non fuissent illi manifesti hæretici, qui ante confirmationem resistebant.

CAPVT XII.

An sit maior auctoritas Concilij, quàm Scriptura.

DIXIMVS de auctoritate Conciliorum absolute considerata, nunc de eadem dicendum est per comparationem ad alia fidei principia, id est, ad verbum Dei scriptum (nam de traditionibus eadem est ratio) & ad Pontificem. Et quidem hæretici huius temporis passim clamant nos subiicere Scripturâ Conciliis. CALVINVS lib. 4. Instit. cap. 9. §. 14. *Subiicere in eum modum, inquit, Dei oracula hominum censura, vt ideo rata sint, quia placuerint hominibus, blasphemia est indigna, quæ cõmoreretur.* Similia apud alios passim inueniuntur. Ceterum hæc non nostra blasphemia, sed ipsorum impostura est, Catholici enim Scripturam sacram non subiiciunt, sed anteponunt Conciliis; neque in hoc vlla controuersia est. quod si interdum Catholici aliqui dicunt, Scripturam pendere ab Ecclesia, siue à Concilio, non intelligunt quoad auctoritatem, & secundum se, sed quoad explicationem, & quoad nos.

Obseruandum est igitur, multiplex esse discrimen inter Scripturam sacram, & Conciliorum decreta, ex quibus intelligitur, Scripturâ præponi Conciliis. PRIMVM est, quod Scriptura est verbum Dei immediatè reuelatum, & scriptum quo-

quodammodo Deo dictante, iuxta illud 2. Pet. 1. *Spiritu sancto inspirante loquuti sunt sancti Dei homines.* Et 2. Tim. 3. *Omnia Scriptura diuinitus inspirata.* Quod tamen non sic intelligendum est, quasi semper scriptores sacri, nouas reuelationes habuerint, & scripserint ea, quæ antea ignorabant. Constat enim Euangelistas Matthæum & Ioannem scripsisse ea, quæ viderunt; Marcum & Lucam ea, quæ audierunt. Lucas ipse fatetur initio Euāgelij: *Sicut tradiderunt, inquit nobis, qui ab initio ipsi viderunt.*

Dicuntur igitur scriptores sacri habuisse immediatam reuelationem, & scripsisse ipsius Dei verba, quia vel noua quædam & antea incognita eis reuelabantur à Deo, iuxta illud Psal. 50. *Incerta & occulta sapientia tua manifestasti mihi.* Vel Deus immediatè inspirabat, & mouebat scriptores scribenda ea, quæ viderant, vel audierant, & eos dirigebat, aliquo modo errarent. Vt enim dicitur verè epistola principis, quæ à principe dictatur, etiamsi is, qui eam scripsit, aut sciebat, quæ scripturus erat; ita dicitur, & est immediatè Dei verbum, quod scriptum est ab Euangelistis, Deo inspirante, & dirigente, licet scripserint ea, quæ viderant, vel audierant. At Concilia non habent, neq; scribunt immediatas reuelationes, aut verba Dei, sed tantùm declarant, quod sit verbum Dei scriptum vel traditum, & quomodo interpretari debeat, & præterea ex eo per rationationem deducunt conclusiones. Itaq; Concilia cùm definiunt, qui sint libri canonici & diuini, nō faciunt eos esse infallibilis veritatis, sed declarant solùm esse tales.

Sic etiam Concilium Tridentinum sess. 13. cap. 1. cùm definiuit, verba illa: *Hoc est corpus meum,* intelligi propriè, non figuratè, nō edit, sed declarat verbum Dei. Et cùm Nicæanum Concilium definiuit, Christum esse homouisionem Patri, deduxit conclusionem ex Scripturis, in quibus disertè continetur vnum esse Deum, & Patrem esse Deum, ac Filium esse Deum ex quibus sequitur necessariò Patrem, & Filium eiusdem esse substantiæ, & diuinitatis. Et similiter Concilium sextum cùm definiuit in Christo duas esse voluntates, diuinam & humanam, deduxit conclusionem ex Scriptura, in qua habetur, Christum esse perfectum Deum, & perfectum hominem.

ALTERV

Negari aliis potest
sed in dictione ipsi
omnis hinc hinc non
abom. q. euange.
hinc, qui in hinc
quodlibet inter fac
runt scripturam
et quæ dicitur
q. dicitur.

ALTERVM discrimen ex hoc primo oritur, & est; quod scriptores sacri non debuerunt multum laborare in suis libris edendis; satis enim erat, si laborarent scribendo, vel dictando, si edebant vaticinia; vel ad summum reuocando ad memoriam, quæ viderant, vel audierant, & cogitarent verba, quibus ea scriberent, si scribebāt historias, vel epistolas, vel aliquid simile. At Patres in Conciliis debent rem ipsam querere, id est, conclusiones inuestigare disputando, legendo, cogitando. Vnde Act. 15. legimus in primo Concilio magnam conquestionem fuisse factam. Idem testatur de Nicæno Concilio Ruffinus lib. 10. cap. 5. hist. Ecclesiasticæ, quocirca Act. 15. dicunt Patres Concilij: *Visum est Spiritui & nobis,* id est, Spiritu sancto nostram industriam & diligentiam adiuuante. at scriptores sacri soli Deo tribuunt ea quæ scribunt, ac propterea tam sæpe repetebant Prophetæ illud: *Dicit Dominus.*

TERTIVM est, quod in Scriptura nullus potest esse error, siue agatur de fide, siue de moribus, & siue affirmetur aliquid generale, & toti Ecclesiæ commune, siue aliquid particulare, & ad vnum tantum hominem pertinens; tam enim est certum & de fide, sine gratia Spiritus sancti neminem saluari, quàm Petrum, Paulum, Stephanum, & quosdam alios verè Spiritum sanctum habuisse, & saluos esse, vtrumq; enim eadem Scriptura verissima testatur. at Concilia in iudiciis particularibus errare possunt.

QUARTVM est, quod in Scriptura non solum sententiæ, sed etiam verba omnia & singula ad fidem pertinent. Credimus enim nullum esse verbum in Scripturâ frustra, aut non rectè positum. At in Conciliis maxima pars actorum ad fidem non pertinet. non enim sunt de fide disputationes quæ præmittuntur, neque rationes quæ adduntur, neque ea quæ ad explicandum & illustrandum adferuntur, sed tantum ipsa nuda decreta; & ea nō omnia, sed tantum quæ proponuntur tanquam de fide. Interdum enim Concilia aliquid definiunt, non vt certū, sed vt probabile, vt Concilium Viennense, quod decreuit tenendum, vt probabilius, infantibus in Baptismo infundi gratiam & virtutes, vt haberet Clement. vni. de summa Trinitate, & fide Catholica. Quando autem decretum proponatur, tanquam de fide, facile cognoscitur

scitur ex verbis Concilij; semper enim dicere solent, se replicare fidem Catholicam; vel hæreticos habendos, qui contrarium sentiunt; vel quod est communissimum, dicunt anathema, & ab Ecclesia excludunt eos, qui contrarium sentiunt. Quando autem nihil horum dicunt, nõ est certum esse de fide.

Denique, in ipsis decretis de fide, non verba, sed sensus tantum ad fidem pertinet; non enim est hæreticum dicitur in canonibus Conciliorum aliquod verbum esse superfluum, aut non rectè positum, nisi forrè de ipso verbo decretum formatum, ut cum in Concilio Nicæno decreverunt recipiendam vocem *ὁμοῦπον*. & in Ephesino vocem *θεοτόκον*.

QUINTVM est, quod Scriptura non eget approbatione Pontificis ut sit authentica, sed tantum ut innotescat eius auctoritas; at Concilia etiam legitima, & generalia non sunt rata nisi à Pontifice confirmantur, ut ostendimus quæstionibus superiori.

SED OBJICIUNT quidam, Gratianus dist. 19. can. in notonicis. affirmat epistolas Pontificum decretales numerari debere inter Scripturas canonicas; & d. 20. can. Decretales dicit Conciliorum canones eiusdem esse auctoritatis epistolis decretalibus; ergo etiam canones Conciliorum numerantur inter canonicas Scripturas; non ergo Scripturæ præponuntur Conciliis Præterea S. Gregorius lib. 1. epist. dicit se venerari quatuor prima Concilia, ut quatuor libros Evangeliorum.

RESPONDEO ad Gratianum dupliciter. PRIMÒ, eum esse deceptum ex depravato codice, quem ipse habuit Augustini; tribuit enim illum canonem Augustino libro doctrin. Christ. cap. 8. codices autem veri, & emendati Augustini, non habent ut Gratianus refert, sed longè aliter; non enim Augustinus dicit epistolas eas esse Scripturam canonicam, quas Apostolica sedes dare, vel accipere solet, ut Gratianus legit, sed iudicium de Scripturis sanctis pertinere ad Ecclesias, atque ad eas potissimum, quæ Apostolicas sedes, vel epistolas accipere meruerunt, quales sunt Roma, in qua sedit Petrus, & ad quam scripsit Paulus; Ephesus,

in qua sedit Ioannes, & ad quam scripsit idem Paulus; & aliæ quædam.

Dico SECUNDO, Gratianū, etiam hoc errore posito, non voluisse dicere, decreta Pontificum esse propriè Scripturas sacras, & canonicas, vt sunt Euangelia, vel Psalmi, sed esse Scripturas sacras, vt distinguantur à prophanis, & canonicas, vt distinguantur à scriptis sacris Patrū, quæ non sunt regulæ, nec habent auctoritatē obligandi. licet enim canones Pontificum & Conciliorum distinguantur, & postponantur Scripturæ diuinæ; tamen suo modo sunt & dici possunt scripta sacra, & canonica, quomodo septima Synodus, actio. 3. vocat decreta Conciliorū diuinitus inspiratas constitutiones. Immo Innocentius, cap. Cum Martha, extra de celebratione Missarum, vocat Scripturam sacram sententiam illam Augustini: Iniuriam facit Martyri, qui orat pro Martyre. serm. 17. de verbis Apostoli. Quod autem Gratianus senserit Conciliorum decreta non esse æquanda diuinis Scripturis propriè dictis, patet ex 36. causa, q. 2. can. Placuit, vbi Hieronymi sententiam, quia munita erat testimonio diuinæ Scripturæ, anteponit Concilij decreto.

Ad Gregorium respondeo, illud sicut sonare similitudinem, non æqualitatem, vt illud Matth. 5. Estote perfecti, sicut Pater vester celestis perfectus est. Vel si æqualitatem sonet, dicendum erit, non comparari à Gregorio Concilia cum Euangeliis in omnibus, sed tantum in ipsa certitudine eorū, quæ in Scripturis dicuntur, & in Conciliis definiuntur. Cùm enim vtraque sint infallibilis veritatis, æquè certa dici possunt, sed iam quandoquidem Concilia non sunt maioris auctoritatis, quàm Scripturæ, restat vt illud explicemus, vt rum saltem maioris sit, Concilij œcumenici, quàm summi Pontificis auctoritas.

CAPVT XIII.

An Concilium sit supra Pontificem.

VAESTIO hæc exorta est tempore Concilij Pisani, quia cùm duo Pontifices, qui simul sedebant in schismate, Gregorius XII. & Benedictus XIII. non videbantur serid cogitare de tollendo